

2 2022

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

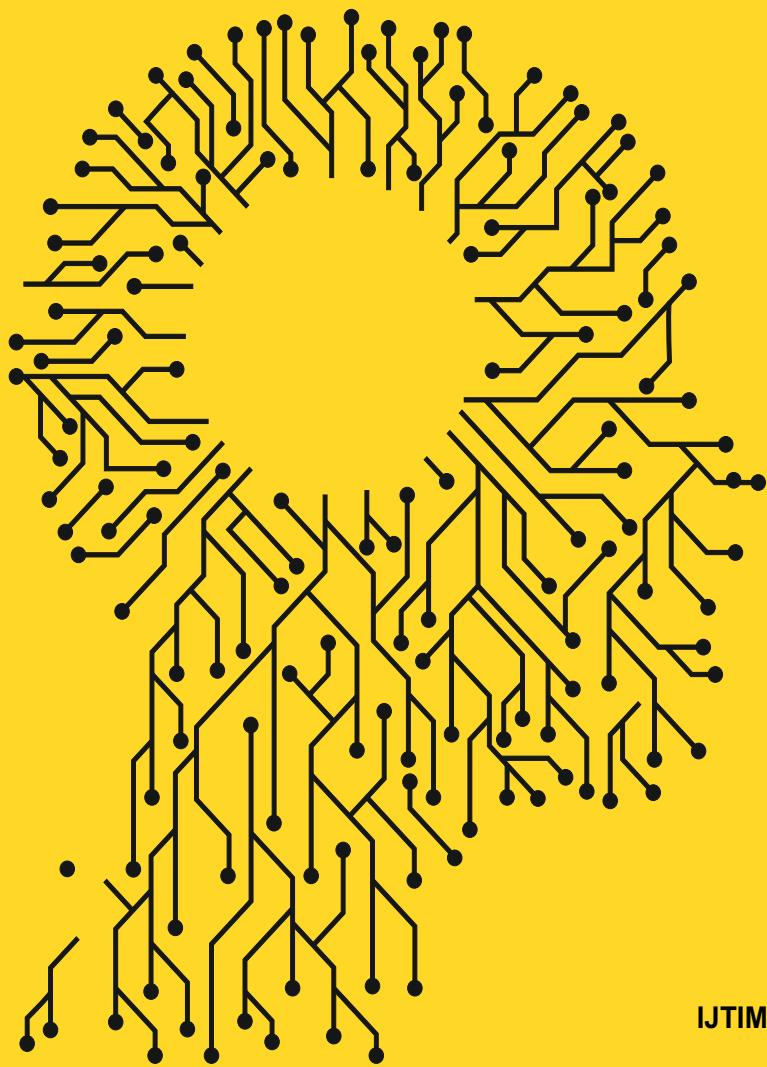
**ILMIY
AXBOROTLARI
НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК**

ТАШКЕНТСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

SCIENTIFIC BULLETIN

OF THE TASHKENT STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ILMIY-NAZARIY JURNAL
НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
SCIENTIFIC-THEORETICAL JURNAL

**ANIQ FANLAR
TABIIY FANLAR
FALSAFA
PEDAGOGIKA
PSIXOLOGIYA
IJTIMOIY-GUMANITAR
FANLAR**

ISSN 2181-9580

**TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTLARI
ILMIY-NAZARIY JURNALI**

**НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК
ТАШКЕНТСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА**

**SCIENTIFIC BULLETIN
OF THE TASHKENT
STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

2022

2-son

*Jurnal Toshkent shahar Matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 2014-yil
30-iyulda №02-00175 raqam bilan ro 'yxatga olingan.*

MUNDARIJA

Babayeva M.A. Matematik masalalarini yechishda fizika bilan fanlararo bog'lanish texnologiyasi	4-11
Болтаев Х.Х., Эргашова М.С. Прямая сумма цикличных представлений	11-17
Sobirova A.B. "Analitik geometriya" kursida talabalarni mustaqil ishlashga o'rgatish	17-24
Davletov D.E., Turobova B.F. Hajmlarni va yuzalarni hisoblash uchun bitta universal formula haqida	24-29
Ismailov B.B. Fizika ta'limi muhitida texnik-muhandislar tayyorgarligini takomillashtirish	29-34
Abdullayev N.Q. Fizika ta'limali tizimli tahlilni amalga oshirish metodlari	34-39
Farmonova Sh.B., Xayitov F.Sh. Keys-stadi texnologiyasidan foydalangan holda "Metallar" mavzusini o'qitish metodikasini takomillashtirish	39-45
To'laganova B.B., Juraqulova N.X. "Murakkab efirlarning xossalari" mavzusini zamонавиј та'lim texnologiyalari asosida o'qitish metodikasi	45-50
Раджапова З.Т., Садикова Д.Х. Применение инновационных технологий в ландшафтном дизайне в дошкольных образовательных организациях	51-55
Haqberdiyeva Sh.T. Kompetentlik yondashuvi asosida 8-sinf o'quvchilarini modda va energiya almashinuviga oid masalalar yechishga o'rgatish	55-61
Madatov R.M. Biologiya darslarini integrativ yondashuv g'oyalari asosida tashkil etish metodikasi	61-66
Hamdamova M.T. Yangi O'zbekistonda yangicha pedagogik yondashuv	66-71
Murtozayeva M.M. Bo'lajak o'qituvchilarning ekologik kompetensiyasini rivojlantirishda nodavlat va notijorat tashkilotlarining o'rni	72-77
Zarifova Z.M. Oliy ta'lim muassasasi talabalarida kasbiy boshqaruv madaniyati kompitensiyasini shakllantirish	77-83
Tojiboeva S.X. Mutafakkir Abu Ali ibn Sino ta'limotlarida ma'naviy qadriyatlarning pedagogik xususiyatlari	84-89
Jumaniyozova Z.R. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarni axloqiy tarbiyalash asoslari	89-94
Джанпесова Г.Э., Эркинжонова Г. Современные подходы к формированию математических представлений и развития математического мышления у детей дошкольного возраста	94-102
Abdullayeva O'I. Jadid ma'rifatparvarlarining pedagogik tafakkur va ta'lim-tarbiya taraqqiyoti tarixida tutgan o'rni (<i>Hoji Muin misolida</i>)	102-109
Gulyamova N.G. Pedagogik ta'lim mazmunini talabalarning ijtimoiy faolligini rivojlantirishga asoslangan holda takomillashtirish	109-115
Rajabova N.K. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari tadqiqotchilik ko'nikmalarini takomillashtirish modeli	115-121
Abduraxmonova D.A. Kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishning dolzarb masalalari	122-125
Abdullayeva S.M. O'quvchilarning axborotlar bilan ishslash	126-131

o‘rnatilishi, talaba-yoshlar axloqiy, ma’naviy tarbiyasida va ijtimoiy faollik komponentligining tarkib topishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Ta’kidlash joizki, “Shu ma’noda, xalq og‘zaki ijodining noyob durdonasi bo‘lmish “Alpomish” dostoni millatimizning o‘zligini namoyon etadigan, avlodlardan-avlodlarga o‘tib kelayotgan qahramonlik qo‘shig‘idir. Agarki xalqimizning qadimiylari va shonli tarixi tunganmas bir doston bo‘lsa, “Alpomish” ana shu dostonning shoh bayti, desak, to‘g‘ri bo‘ladi. Bu mumtoz asarda tarix to‘fonlaridan, hayot-mamot sinovlaridan omon chiqib, o‘zligini doimo saqlagan el-yurtimizning bag‘rikenglik, matonat, oljanoblik, vafo va sadoqat kabi ezgu fazilatlari o‘z ifodasini topgan” [4; 74-83].

Oliy ta’lim muassasalarining menejment yo‘nalishi talabalarida ijtimoiy faollikni rivojlantirishda o‘zbek xalq rivoyatlarining rolini alohida qayd qilish lozim. O‘zbek halq rivoyatlarida yaxshilik va yomonlik, ezgulik va salbiy xususiyatlar orasidagi kurashning inson hayotidagi o‘rniga alohida ahamiyat beriladi. Ushbu ma’naviy jarayonni anglash tarbiya ishiga yangicha yondashuv va globallashuv sharoitida yoshlar dunyoqarashini shakllantirish, yurtimizni yaqin kelajakda rivojlangan mamlakatlar qatoridan munosib o‘rin olishi bo‘lajak yosh kadrlarning ijtimoiylashuvi bilan bevosita bog‘liqidir.

Xalq og‘zaki ijodining turli shakllaridan talaba-yoshlar tarbiyasida ijtimoiy faollikni rivojlantirishda samarali foydalanish, ular mazmunining o‘ziga xos xususiyatlariga e’tibor berish, uning ijtimoiy ahamiyatini tushunish, ular orasidagi uyg‘unlikni anglash muhim ahamiyat kasb etadi. Xalq og‘zaki ijodi namunalarini pedagogika fanlari orqali o‘rganilishi hozirgi globallashuv sharoitida, yoshlar bilan olib borilayotgan tarbiya ishiga salbiy ta’sir ko‘rsatayotgan turli xil ijtimoiy holat va voqealar maqsadini fosh qilishda vosita rolini ham bajaradi.

Tadqiqot tahlillari natijasi shundan dalolatki, oliy ta’lim muassasalarida pedagogika fanlari mazmunini takomillashtirish va menejment yo‘nalishi talabalarida ijtimoiy faollikni rivojlantirishda quyidagi xulosalarga kelindi:

- bo‘lajak menejerlarning global, mintaqaviy, lokal ijtimoiy faolligini rivojlantirishda pedagogika fani mazmunini tahlil qilish;
- ta’lim muassasalari o‘qituvchilari ommaviy axborot vositalaridan to‘g‘ri, samarali foydalanishi va ma’rifiy imkoniyatlarini joriy etish;
- yosh kadrlarni tayyorlash jarayonida xalq og‘zaki ijodi singdirilgan, ijtimoiy faollikni targ‘ib etuvchi samarali usul, shakl va vositalardan foydalanishni rivojlantirish;
- bo‘lajak menejerlarda ijtimoiy faollik kompetentligini rivojlantirishga oid innovatsion ilmiy-metodik tavsiyalar ishlab chiqish;
- ta’limni modernizatsiyalash davrida yoshlar ijtimoiy faolligini rivojlantiruvchi axborot texnologiya markazlari, jamoat tashkilotlari faoliyati, darsdan

tashqari sharoitda olib boriladigan tadbirlardan unumli foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Xulosa sifatida, yoshlar tafakkurini rivojlantirishda pedagogika fanlarini o‘qitishning samaradorligini ta’minlash yuzasidan yuqorida qayd etilgan ilmiy, nazariy va tahliliy fikrlar alohida ahamiyat kasb etadi. Jumladan, ijtimoiy faollikni rivojlantirishning o‘ziga xos xususiyatlari, ommaviy axborot vositalari, xalq og‘zaki ijodi namunalari, durdonalarining mohiyatidagi omillar: madaniyat, san’at, sport, axborot texnologiyalari va kitob o‘qishga bo‘lgan qiziqishini qo‘llab-quvvatlashlar yoshlar ma’naviy dunyoqarashida muhim o‘rin tutadi. Shuning bilan birga ular kamolotida, axloqiy, ma’naviy tarbiyasida, fuqarolik jamiyati rivojlanishi sharoitida ma’naviy dunyosi shakllanishida, ma’naviyatimiz mazmunini chuqr o‘rganishga, anglashlariga xizmat qiladi. Natijada, oliv ta’lim muassasalaridagi menejment yo‘nalishi talabalarining sifatli ta’lim olishini ta’minlash, ya’ni pedagogika fanlari mazmummini takomillashtirish muhimligini belgilaydi.

Adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. - 2020-yilga “Ilm-ma’rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili” deb nom berishni taklif qildi. Xalq so‘zi g. 24-yanvar 2020.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida”gi Qonuni, 14.09.2016. O‘RQ-406-soni.
3. Alikulova M.M. - Voyaga yetmagan o‘smirlar ijtimoiylashuvida pedagogik va psixologik integratsion ta’limning ahamiyati. “Maktab va hayot” ilmiy-metodik jurnali. №5, 2020. 25-28 b.
4. Gulamova N.G. - Pedagogical mechanisms for the development of social activism of future managers in higher educational institutions. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences. Great Britain, №9 (1), 2021.
5. Gulamova N.G. - Talabalarning ijtimoiy faolligini rivojlantirishda ma’naviy qadriyatlarning o‘rni. NamDU ilmiy axborotnomasi. №6, 2021-y, 505-508 b.

BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHILARI TADQIQOTCHILIK KO‘NIKMALARINI TAKOMILLASHTIRISH MODELI

Rajabova N.K. - Buxoro Davlat universiteti “Boshlang‘ich ta’lim metodikasi” kafedrasi o‘qituvchisi

Annotatsiya. Maqolada bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilar modelning muhim komponenti-bu talabalarning tadqiqot faoliyatini tashkil etish natijasi, ularning professional o‘z taqdirini belgilashga tayyorlik darajasi oshishi. Tadqiqot jarayonida biz talabalarning tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirish samaradorligining

ko‘rsatkichlarini aniqladik.

Tadqiqot ishi ma’lumotlarini umumlashtirib, bo‘lajak boshlang‘ich cinf o‘qituvchilarining talabalarning tadqiqot ishlarini tashkil etish asosida tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirishning quyidagi modelini taklif qilishimiz mumkin.

Kalit so‘zlar: shakllar, usullar, vositalar, stimulyasiya, obyekt, model, tadqiqot faoliyati, rag‘batlantirish, baholash mezonlari, motivasion komponent, kognitiv komponent, texnologik komponent.

МОДЕЛЬ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ НАВЫКОВ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Раджабова Н.К. - преподаватель кафедры “Методики начального обучения” Бухарского государственного университета

Аннотация. Важным компонентом модели будущего учителя начальных классов является результат организации исследовательской деятельности учащихся, повышение уровня их профессиональной готовности к определению собственной судьбы. В ходе исследования были выявлены показатели эффективности стимулирования исследовательской деятельности студентов.

Обобщая данные исследовательской работы, можно предложить следующую модель развития исследовательских навыков будущих учителей начальных классов на основе организации исследовательской работы учащихся.

Ключевые слова: формы, методы, средства, стимулирование, объект, модель, исследовательская деятельность, стимул, критерии оценки, мотивационный компонент, когнитивный компонент, технологический компонент.

A MODEL FOR IMPROVING THE RESEARCH SKILLS OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Rajabova N.K. - Teacher of the Department of “Primary Education Methods”, Bukhara State University

Annotation. An important component of the model of future primary school teachers is the result of the organization of research activities of students, increasing their level of professional readiness to determine their own destiny. In the course of the research, we identified indicators of the effectiveness of stimulating students' research activities.

Summarizing the research work data, we can propose the following model of developing research skills of future primary school teachers based on the organization of student research work.

Key words: Forms, methods, tools, stimulation, object, model, research activity, incentive, evaluation criteria, motivational component, cognitive component, technological component.

Tizimli yondashuv nuqtai nazaridan, talabalarning tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirish - bu obyekt, stimulyasiya subyekti va atrof -muhit sharoitlari o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir tizimi, buning natijasida talabalarning tadqiqotning turli shakllarida ishtirok etish ehtiyojlari va motivlari ishlab chiqiladi va boyitilgan. Talabalarning tadqiqot ishlarini tashkil etish asosida tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish modeli 1 -rasmda ko‘rsatilgan.

Model bo‘lajak boshlang‘ich cinf o‘qituvchilarining tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish mazmuni, komponent, shakl va vositalar, ko‘nikmalarining rivojlanganligini baholash mezonlari va ko‘rsatkichlarini o‘z ichiga oladi.

Bizning tadqiqotimizda aynan oliy ta’lim tashkilotlari talabalarining tadqiqot ishlarini rag‘batlantirish asosida tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish asosiy maqsad sifatida qaraladi.

Bizning tadqiqotimizda aynan oliy ta’lim tashkilotlari talabalarining tadqiqot ishlarini rag‘batlantirish asosida tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish asosiy maqsad sifatida qaraladi.

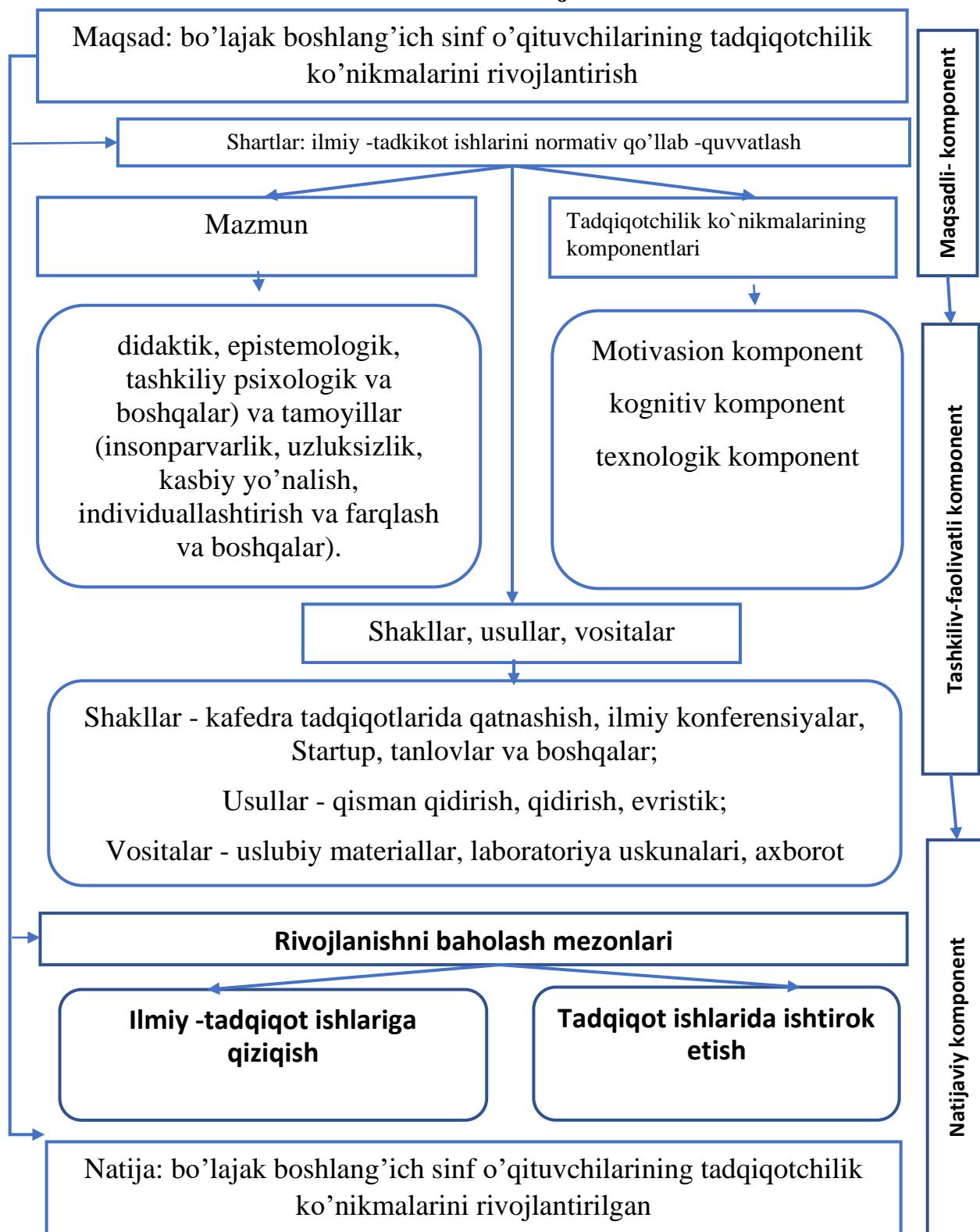
Talabalarning tadqiqot ishlarini rag‘batlantirish tizimining muhim komponenti - bu talabalarni tadqiqot faoliyatiga jalb qilishni ta’minlaydigan o‘qituvchilar va boshqa fanlarning maqsadi, tamoyillari, mazmuni, tashkiliy shakllari, usullari va vositalarining birligi.

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarini tadqiqot faoliyati - bu ijodiy, tadqiqot muammosini hal qilish va ilmiy tadqiqotning asosiy bosqichlari mavjudligini taxmin qilish bilan bog‘liq o‘quv ishlarini tashkil etish shakllantiriladi. Tadqiqot faoliyatining asosiy ajralib turadigan xususiyati tanlangan hodisani o‘rganishning amaliy metodologiyasi, o‘z materiali (gumanitar sohada, bu asosiy manbalardan olingan ma’lumot bo‘lishi mumkin), o‘z ma’lumotlarini tahlil qilish kabi elementlarning mavjudligi eksperimental ishlarning borishi va undan kelib chiqadigan xulosalarni misol tariqasida aytib o‘tishimiz mumkin

Bir qator xorijiy olimlarning fikricha, ta’limning eng muhim vazifasi Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarini amaliy ahamiyatga ega bo‘lgan ba’zi ilmiy muammolarni ko‘rish, shakllantirish va hal qilish qobiliyatini shakllantirishdir. O‘quv jarayonida talaba tadqiqotlarni tashkil qilish va mustaqil olib borish ko‘nikmalarini

egallashi, faktlarni topishni, solishtirishni, ular o‘rtasida aloqa o‘rnatishni, umumlashtirish va xulosalar chiqarishni o‘rganishi kerak. Buning uchun u turli manbalardan olingan bilimlardan foydalana olishi, olingan ma’lumotni sharhlay olishi, tadqiqot natijalarini to‘g‘ri shakllantirish va ularni himoya qila olishi kerak.

1-rasm. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish

Bu rag‘batlantiruvchi subyektlar talabalarning tadqiqot faoliyatiga qiziqishi va ishtirokini namoyon etish, tadqiqot va tajriba bilan shug‘ullanish ehtiyojini rivojlantirish va mustahkamlash uchun imkoniyatlar yaratadigan vositalar va usullar tizimi.

Bizning tadqiqotimizda aynan oliy ta’lim tashkilotlari talabalarining tadqiqot ishlarini rag‘batlantirish asosida tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish asosiy maqsad sifatida qaraladi.

Talabalarning tadqiqot ishlarini rag‘batlantirish tizimining muhim komponenti - bu talabalarni tadqiqot faoliyatiga jalb qilishni ta’minlaydigan o‘qituvchilar va boshqa fanlarning maqsadi, tamoyillari, mazmuni, tashkiliy shakllari, usullari va vositalarining birligi. Bu rag‘batlantiruvchi subyektlar talabalarning tadqiqot faoliyatiga qiziqishi va ishtirokini namoyon etish, tadqiqot va tajriba bilan shug‘ullanish ehtiyojini rivojlantirish va mustahkamlash uchun imkoniyatlar yaratadigan vositalar va usullar tizimi[2].

Talabalarning tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirishni biz pedagogik tizim deb bilganimiz uchun, uning tizimni tashkil etuvchi omili nima degan savolga javob berish kerak. R.X.Shakurov maqsadni har qanday psixologik tizimning tizimni tashkil etuvchi komponenti deb hisoblaydi.

Shunday qilib, u biz taklif qilayotgan modelni tizimlashtiradigan asosiy komponent – maqsadli komponent. Maqsad talabaning ilmiy -tadqiqot faoliyatiga jalb qilinishi orqali uning kasbiy malakasini oshirishga ko‘maklashish, shuningdek kelajakda uning bunday faoliyatga yo‘nalishi.

Maqsad o‘rganilayotgan jarayonning tizimni tashkil etuvchi komponenti sifatida uning yaxlitligini ta’minlaydi. O‘qituvchilar faoliyatining asosiy maqsadi - talabalarning ilmiy faolligini rag‘batlantirish, ularning kasbiy rivojlanishining omili sifatida.

Keng ma’noda bo‘lajak boshlang‘ich cinf o‘qituvchilarining ilmiy -tadqiqot ishlarini tashkil etish va rivojlantirishdan maqsad ham kasbiy ma’lumotli mutaxassislarning ilmiy tayyorgarligini oshirish, ham iqtidorli yoshlarni aniqlashdir.

Maqsadga muvaffaqiyatli erishish uchun bir qator vazifalar hal qilinishi kerak, ularning asosiylari:

-talabalarning tadqiqot qobiliyati va tadqiqotga tayyorligini shakllantirish diagnostikasi;

- talabalarga tadqiqot asoslarini o‘rgatish; talabalarni ijodiy ilmiy ishlarga tayyorlash va tayyorlashning organik birligini amalga oshirish;

talaba yoshlarning shaxsiy ijodiy qobiliyatlarini ochib berish va amalga oshirish uchun sharoit yaratish;

-ilmiy va pedagogik faoliyatga qobiliyat va xohish ko‘rsatgan iqtidorli yoshlarni tanlash;

-konstruktorlik ishi ko‘nikmalariga ega bo‘lgan, ishlab chiqarishda aniq ilmiy va amaliy chora-tadbirlarni malakali ishlab chiqqa oladigan va o‘zini o‘zi boshqarish ko‘nikmalariga ega bo‘lgan mutaxassislarini tayyorlash.

-o‘quv mashg‘ulotlari va talabalarning ilmiy -tadqiqot ishlarining integrasiyasini ta’minlash;

-talabalarning ilmiy ishlanmalari natijalarini etilishini ta’minlash.

Modelning keyingi komponenti - tashkiliy-faoliyatli komponent.

Modelning navbatdagi element - oldinga qo‘yilgan maqsadga erishish va tanlangan vazifalarni hal etish uchun pedagogik faoliyatni tashkil etishni belgilaydigan tadqiqotchilik ko‘nikmalarining komponentlari.

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining tadqiqotchilik ko‘nikmalarining komponentlari sifatida quyidagilar asoslandi:

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining tadqiqotchilik ko‘nikmalarining komponentlari	Mazmuni
Motivatsion komponent	Bo‘lajak boshlang‘ich ta’lim o‘qituvchilarining tadqiqotchilik ko‘nikmasining ahamiyatini anglash va tadqiqotchilik ko‘nikmasini o‘zlashtirishga ehtiyojning mavjudligi;
Kognitiv komponent	Tadqiqotchilik faoliyati sohasidagi bilimlarning egallanganligi;
Texnologik komponent	Tadqiqotchilik harakteridagi o‘quv-kasbiy topshiriqlarni bajarishda asosiy tadqiqotchilik ko‘nikmalarining namoyon bo‘lishi.

Ma’lumki, pedagogik jarayonning asosiy qonuni yosh avlodlar tomonidan katta avlodlarning ijtimoiy tajribasini o‘zlashtirishini ta’minlashdir. Bu qonuniyatlar sifatida namoyon bo‘ladigan aniq qonunlar bilan chambarchas bog‘liq[3].

Talabalarning ilmiy -tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirish o‘qituvchining ta’lim

faoliyatining mazmunli tomoni bo‘lganligi sababli, u, birinchi navbatda, ilmiy qonunlarda yetarlicha to‘liq o‘rganilgan, asoslangan va tavsiflangan ta’limning umumiyligini qonunlari, tamoyillari va qoidalariga bo‘ysunadi. o‘quv adabiyoti. E’tibor bering, olimlar va amaliyotchilar juda ko‘p didaktik naqshlarni aniqladilar, masalan, faqat I.P.Podlsiy darsligida 70 dan ortiq turli xil o‘qish jarayonida taqiqotchilik ko‘rinishlari berilgan [4]. Bu talabalarning tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirish modellarini asoslash vazifasini ancha osonlashtiradi.

Biz qonuniyatlarni hodisalar yoki ularning alohida komponentlari o‘rtasida obyektiv ravishda mavjud bo‘lgan o‘zgarmas tizim hosil qiluvchi aloqalar va munosabatlar deb hisoblaymiz.

Talabalarning tadqiqot faoliyati ko‘p hollarda ta’limiydir, chunki uning asosiy maqsadi obyektiv yangilikka ega bo‘lgan yangi natijalarga erishish emas (garchi bu ham muhim bo‘lsa ham), eng oddiy tadqiqot ko‘nikmalari va ko‘nikmalarini qo‘llash qobiliyatidir. Ilmiy tadqiqot faoliyatining ma’nosini shundaki, uni amalga oshirish jarayonida talaba tadqiqot qobiliyatlari va ko‘nikmalarining ma’lum bir ro‘yxatini o‘zlashtiradi: adabiyotlarni mustaqil tanlash, kataloglar bilan ishslash, arxivlar, axborot sharhlari, o‘z kartotekalarini tuzish, eslatmalar yozish. adabiyotlar, ilmiy ma’ruzalar bilan omma oldida chiqish, dastur ishlab chiqish va mustaqil tadqiqotlar o‘tkazish. O‘quv va tadqiqot faoliyatini ajratish juda o‘zboshimchalik bilan amalga oshiriladi, chunki bu ikkala tur ham bir maqsadga xizmat qiladi o‘quvchilarning tadqiqot ishlariga tayyorligini shakllantirish, shu jumladan ularning tadqiqot qobiliyatlarini, mustaqilligini rivojlantirish. Ta’lim va tadqiqot faoliyatining asosiy farqi tinglovchilarning tadqiqot o‘tkazishda mustaqillik darajasi va olingan natijaning yangilik darajasida yotadi.

Xulosa qilib aytganda talabalarning tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirish jamiyatning obyektiv ehtiyojlari va qiziqishlari bilan belgilanadi, bu ishlab chiqarishga mutaxassislarni tayyorlashda va fan uchun - bu uning birinchi va eng umumiyligini namunasi. Bu jarayonning ijtimoiy shartlanishi maqsadlar, vazifalar, mazmun, talabalarning tadqiqot faoliyatini rag‘batlantirish vositalari, uning samaradorligini belgilaydigan sharoitlarda namoyon bo‘ladi.

Adabiyotlar

1. Грушников П.А. Работа над словом на уроках русского языка в начальных классах. – Москва: Просвещение, 1973. – 143 с.
2. Дайри Н.Г. Основное усвоить на уроке. Книга для учителя. – Москва: Просвещение, 1987. – 192 с.
3. Львов М.Р. Работа над сочинением в начальных классах. – Москва: Просвещение, 1991. – 248 с.
4. Малявина Т.П. Самостоятельная работа учащихся на занятиях по